

746.

U skladu sa članom 32 stav 3 Zakona o javno-privatnom partnerstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 073/19), Savjet Agencije za investicije Crne Gore donio je

PRAVILNIK

O OBRASCU ANALIZE OPRAVDANOSTI JAVNO-PRIVATNOG PARTNERSTVA

("Službeni list Crne Gore", br. 059/20 od 20.06.2020)

Član 1

Analiza opravdanosti javno-privatnog partnerstva (u daljem tekstu: Analiza opravdanosti) naročito sadrži podatke iz Obrasca 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Javni naručilac može analizu opravdanosti i druge podatke pored datih Obrascem 1 dostaviti, u skladu sa predmetom javno-privatnog partnerstva.

Član 2

Analiza opravdanosti male vrijednosti može se pripremiti na način da ne obuhvati navedene elemente iz Obrasca 1 ovog pravilnika.

Analiza opravdanosti male vrijednosti obavezno sadrži elemente iz Priloga 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 3

Ovaj pravilnik objaviće se u "Službenom listu Crne Gore", a stupa na snagu 6. jula 2020. godine.

Broj: 08-078/20-22/13

Podgorici, 1. juna 2020. godine

Predsjednik Savjeta,

Ljubo Knežević, s.r.

OBRAZAC 1

ANALIZA OPRAVDANOSTI JAVNO-PRIVATNOG PARTNERSTVA

<p>1. Uvod;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uvodne napomene - povezivanje sa zakonskom obavezom za izradu Analize opravdanosti - povezivanje sa odredbama Zakona o javno-privatnom partnerstvu i ostalim relevantnim zakonskim propisima i aktima; - Napomena o svrsi izrade Analize opravdanosti.
<p>2. Opšti podaci o javnom partneru/ javnom naručiocu;</p>
<p>3. Naziv projekta;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nazivi projekta, s naznakom da li je riječ o projektu izgradnje određene javne infrastrukture i objekata ili je riječ primarno o projektu pružanja određene javne usluge, te opis istih.
<p>4. Opis projekta, procjena vrijednosti projekta, lokacija obavljanja djelatnosti i ciljevi koji se ostvaruju realizacijom projekta;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navesti ključne karakteristike projekta; - Procjenjenu vrijednost projekta u smislu očekivane investicije (kapitalnih troškova), te opis pretpostavki uzetih u obzir pri obračunu; - Navesti lokaciju obavljanja djelatnosti; - Navesti koji se ciljevi realizacijom projekta namjeravaju ostvariti.
<p>5. Prikaz predloženog modela, predmet i vrste javno-privatnog partnerstva;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Detaljan opis predloženog modela JPP-a sa naznakom obaveza koje će u realizaciji projekta preuzeti javni i privatni partner, naročito u vezi s obavezom plaćanja, odnosno modela otplate investicije.
<p>6. Finansijska analiza i analiza izvodljivosti;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Detaljan opis pretpostavki finansijskog modela (uz jasnu naznaku da li model planira refinansiranje projekta nakon perioda gradnje); - Kapitalni troškovi i projekcija amortizacije imovine; - Operativni troškovi; - Operativni prihodi; - Struktura izvora finansiranja i projekcija amortizacije duga; - Analiza novčanog toka; - Projekcija finansijskih izvještaja; - Analiza likvidnosti projekta; - Analiza profitabilnosti; - Analiza pokriva izvora finansiranja projekta; - Struktura plaćanja; - Analiza izvora finansiranja.
<p>7. Analiza potencijalne realizacije projekta putem drugih alternativnih modela (javne nabavke i direktno finansiranje);</p> <p>Analiza trenutne situacije, utvrđivanje, nedostataka i potreba koje je projektom potrebno riješiti odnosno zadovoljiti;</p> <p>Analiza mogućih alternativnih modela realizacije projekta;</p>

<p>Navođenje argumentacije zbog čega po mišljenju javnog naručioca javno-privatnog partnerstva predstavlja povoljniji model realizacije projekta u odnosu na druge alternativne modele.</p>
<p>8. Analiza dobijene vrijednosti u odnosu na uložena sredstva (value-for-money);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ova analiza se vrši u skladu sa smjernicama i uputstvima navedenim u posebnom aktu „Metodologija izračuna dobijene vrijednosti za uloženi novac“.
<p>9. Procjena planirane dinamika razvoja projekta javno-privatnog partnerstva;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Izrada vremenskog okvira za realizaciju svih aktivnosti (gantogram) do trenutka očekivanog zaključivanja ugovora o javno-privatnom partnerstvu.
<p>10. Vrsta i iznos sredstava obezbjeđenja koje obezbjeđuju javni i privatni partner;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Detaljan opis predloženog modela javno-privatnog partnerstva s naznakom obaveza koje će u realizaciji projekta preuzeti javni i privatni partner, naročito u vezi s obavezom plaćanja, odnosno modela otplate investicije.
<p>11. Uticaj na bužet Crne Gore i javni dug;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza fiskalnih efekta predloga projekta javno-privatnog partnerstva; - Analiza fiskalne raspoloživosti, održivosti i izvodljivosti, te direktnih i indirektnih fiskalnih efekata i rizika; - Analiza usklađenosti sa smjernicama ekonomske i fiskalne politike; - Analiza očekivanog statističkog tretmana projekta i potencijali rizici na javni dug države.
<p>12. Predloženo trajanje ugovora o javno-privatnom partnerstvu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Navod o očekivanom trajanju ugovora o javno-privatnom partnerstvu, kao i objašnjenje za isto.
<p>13. Poslovni plan, koji uključuje tehničku, finansijsku, ekonomsku i pravnu analizu;</p> <p><u>Tehnička analiza projekta uključuje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pozadina projekta, te opis područja i djelatnosti; - Lokacija i zemljište, te sve ostale informacije relevantne za izgradnju i/ili rekonstrukciju objekta te pružanje usluga; - Lokalni uslovi; - Tehnički, konstrukcioni i funkcionalni opis projekta; - Procijenjeni vremenski okvir (u mjesecima); - Procjena kapitalnih izdataka. <p><u>Finasijska i ekonomska analiza projekta koja uključuje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Definicije, pretpostavke i opis metodologije; - Procjena direktnih troškova investicije; - Procjena direktnih troškova održavanja projekta u ugovorenom trajanju projekta; - Procjena direktnih operativnih troškova povezanih za svakodnevno upravljanje projekta; - Procjena indirektnih troškova projekta, uključivog troškova finansiranja; - Prihodi projekta što se naročito odnosi na navođenje vrste i iznose sredstava obezbjeđenja koje obezbjeđuju javni i privatni partner; - Identifikacija i alokacija rizika projekta, te analiza uticaja tih rizika na sprovođenje projekta; - Procjena sledećih indikatora finansijskih performansi: novčani tok (cash flow), sadašnja vrijednost projekta (net current value), interna stopa povraćaja (internal rate of return), period povraćaja investicije (pay-back period), račun dobiti i gubitka (cost - benefit ratio) kojima se između ostalog dokazuje ekonomsku održivost i pogodnost projekta za finansiranje od strane sponzora projekta, banaka i drugih finansijskih institucija; - Analiza osjetljivosti projekta; - Procjena finansijskih rizika i uticaja na budžet Crne Gore, odnosno na budžet lokalne; samouprave, uz analizu sposobnosti plaćanja javnog partnera. <p><u>Pravna analiza projekta koja uključuje:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravnu izvodljivost projekta s obzirom na pozitivno pravo; - Analizu posebnih eventualnih pravnih zahtjeva i uslova koje je potrebno ispuniti u skladu sa posebnim propisima; - Analizu i opis predloženog modela nabavke privatnog partnera;

<ul style="list-style-type: none"> - Analiza i predlog kriterijuma odabira najpovoljnije ponude u slučaju JPP modela; - Ukoliko se radi o koncesijskom modelu, analiza uslova vezanih za koncesijsku naknadu, analiza koncesijske naknade kao kriterijum za dodjelu ugovora, te pretpostavke koje su uključene u finansijski i JPP model; - Procjena vrijednosti ugovora za potrebe postupka javnog nadmetanja; - Definisane minimalnih uslova za učestvovanje privatnog partnera u postupku javne nabavke; - Minimalna struktura ugovora - definisanje obaveza i rizika koje mora preduzeti javni partner u sprovođenju ugovora; - Analiza aranžmana vezanih za stanje i raspolaganje objektima u okviru projekta po isteku ugovora.
<p>14. Izvod iz prostorno-planske dokumentacije, vlasnička struktura i način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, kao i podatke o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru predviđenom za sprovođenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvrđivanje povezanosti projekta s odgovarajućom prostorno-planskom dokumentacijom; - Utvrđivanje riješenosti imovinsko-pravnih odnosa na lokaciji realizacije projekta, s naznakom eventualnih ograničenja u tom smislu; - Predlog rješavanja navedenih ograničenja; - Utvrđivanje postojanja potrebne infrastrukture (npr prilazni putevi, priključci na elektro mrežu i sl.), kao i drugih objekata na lokaciji projekta koji mogu biti za realizaciju projekta.
<p>15. Uticaj na životnu sredinu;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekološki i društveni uticaj projekta treba pripremiti u skladu sa važećim propisima; - Studija identifikuje moguće negativne ili štetne efekte na komponente životne sredine, ali koji nisu ograničeni samo na sljedeće: populacija, vazduh, tlo, voda, fauna, flora, aspekti biodiverziteta, uključujući ugrožene vrste, osetljivi ekosistemi i identifikacija onih koji su zakonski zaštićeni. - Preventivne mjere koje treba preduzeti da bi se osiguralo poštovanje EU standarda životne sredine; - Studija uzima u obzir socijalne aspekte, kao što su zaštita ljudskih prava i zdravlja zajednica, bezbjednost, radna pitanja i, gdje je to prikladno, uticaj na ugrožene grupe, sticanje zemljišta i nenamjerno preseljenje, zaštita kulturnih dobara i nasljeđe. - Ukoliko se radi o koncesijskom JPP modelu, analiza opravdanosti projekata (u JPP i alternativnim modelima) na cijene koje krajnji korisnici plaćaju za usluge koje se putem projekta pružaju.
<p>16. Ukoliko postoje uporedivi projekti u zemlji, regionu ili ekonomijama, kao i opis relevantnih zaključaka u kontekstu tog projekta.</p>
<p>17. Mogućnost da se ugovorom može privatnom partneru dozvoliti obavljanje i drugih komercijalnih djelatnosti ili izgradnja drugih objekata u okviru realizacije projekta javno-privatnog partnerstva radi sticanja prihoda;</p>
<p>18. Ekonomska održivost i pogodnost projekta za finansiranje od strane banaka i drugih finansijskih institucija;</p>
<p>19. Usklađenost projekta sa strateškim ciljevima na državnom i lokalnom nivou;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ključni strateški ciljevi projekta, te povezivanje projekta s odgovarajućim strateškim dokumentima (na državnom i lokalnom nivou) koji su relevantni za realizaciju navedenog projekta.
<p>20. Procjena potražnje na tržištu i potencijali tržišta za realizaciju predloga projekta;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Analiza tržišta i sektora i djelatnosti u okviru koje se realizuje projekat; - Analiza makroekonomskog konteksta, te socio-ekonomskih faktora koji utiču na potražnju; - Zaključci ove analize te pretpostavke koje korišćene u finansijskom modeliranju projekta; - Nivo moguće potražnje za navedenim projektom u smislu postojanja dovoljnog interesa tržišta (građevinske forme, davalac različitih usluga u zavisnosti od vrsta projekta, finansijske institucije i sl.), za učestvovanje na tenderu te u postupku ugovaranja i realizacije projekta.
<p>21. Procjena kapaciteta javnog naručioca i javnog sektora za pripremu i realizaciju predloga</p>

<p>projekta;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Procjena kapaciteta javnog naručioca vezano za pripremanje, ugovaranje i realizaciju ugovora o javno-privatnom partnerstvu uključeno nivoa postojanja unutrašnjih te angažovanih vanjskih kapaciteta (vanjski stručnjaci, konsultanti i sl); - Opis predloženog tima javnog partnera i opšte organizacije realizacije projekta, uključujući plan uključenosti svih potrebnih učesnika u projektu; - Opis troškova implementacije projekta.
<p>22. Ukoliko je projekat rezultat predloga projekta koji je predložen kao inicijativa zainteresovanog lica – ukratko opisati razlike istog u odnosu na zaključke iz ove Analize;</p>
<p>23. Završna ocjena i zaključci izvodljivosti JPP transakcije;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaključci vezani za tehničku, ekonomsku, finansijsku izvodljivost projekta; - Prikaz preporučene strukture projekta.
<p>24. Drugi podaci;</p>
<p>25. Prilozi.</p>

PRILOG 1

<p>Analiza opravdanosti za projekte javno-privatnog partnerstva male vrijednosti obavezno sadrži elemente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predmet i vrstu javno-privatnog partnerstva, procjenu vrijednosti projekta, lokaciju obavljanja djelatnosti i ciljeve koji se ostvaruju realizacijom tog projekta; - poslovni plan, koji uključuje očekivanu procjenu kapitalnih troškova, troškova finansiranja, operativnih troškova kao i očekivanih prihoda; - identifikaciju i alokaciju rizika projekta; - vrste i iznose sredstava obezbjeđenja koje obezbjeđuju javni i privatni partner; - procjenu finansijskih rizika i uticaja na budžet Crne Gore, odnosno na budžet lokalne samouprave, uz analizu sposobnosti plaćanja javnog partnera; - predloženo trajanje ugovora o javno-privatnom partnerstvu; - izvod iz prostorno-planske dokumentacije, vlasnička struktura i način rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, kao i podatke o infrastrukturnim i drugim objektima koji se nalaze na prostoru predviđenom za sprovođenje ugovora o javno-privatnom partnerstvu; <p>ekonomsku održivost i pogodnost projekta za finansiranje od strane banaka i drugih finansijskih institucija.</p>
